

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání
MATEŘSKÉ ŠKOLY JITŘENKA - Vyžlovka

PESTRÝ ŽIVOT V BAREVNÉM SVĚTĚ

Datum: 1.9.2019

Vypracovala: Jana Pelikánová, ředitelka

OBSAH ŠVP pro PV

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
3. CÍLE MATEŘSKÉ ŠKOLY
4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ
  - 4.1. *Věcné vybavení*
  - 4.2. *Životospráva*
  - 4.3. *Psychosociální podmínky*
  - 4.4. *Organizace chodu v MŠ*
  - 4.5. *Řízení mateřské školy*
  - 4.6. *Personální a pedagogické zajištění*
  - 4.7. *Školní klima*
  - 4.8. *Spolupracujeme*
  - 4.9. *Propagace práce školy*
  - 4.10. *Funkční metody a formy práce*
  - 4.11. *Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*
  - 4.12. *Podpora pro děti s PLPP*
  - 4.13. *Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole*
  - 4.14. *Vzdělávání dětí nadaných*
  - 4.15. *Vzdělávání dětí od dvou do tří let*
  - 4.16. *Tradice MŠ, slavnosti a mimořádné dny*
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
  - 5.1. *Cíl ŠVP*
  - 5.2. *Hlavní záměry ŠVP*
  - 5.3. *Představení programu*
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH
  - 6.1. *Integrované bloky*
    - 6.1.1. *Hvězdička Jitřenka*
    - 6.1.2. *Hvězdička a pejsek Alík staví Sněhuláka*
    - 6.1.3. *Z pohádky do pohádky*
    - 6.1.4. *Těším se na prázdniny*
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM
8. Zdroje
9. Slovníček použitých výrazů

Náš citát:

„Všechno, co opravdu potřebuji znát o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské školce. Moudrost na mě nečekala na vrcholu hory zvané postgraduál, ale na pískovišti mateřské školy.“ Robert Fulghum

PESTRÝ ŽIVOT V BAREVNÉM SVĚTĚ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Právní subjekt: Mateřská škola Jitřenka - Vyžlovka
IČ: 01950894 IZO 181048256/01 a 02
Adresa: Vyžlovka - V Březinkách 226, Vyžlovka 281 63
Ondřejov – Družstevní 422, Ondřejov
Zřizovatel: Tomáš Heller
E-mail: info@skolkajitrenka.cz,
Ředitelka: Mgr. et Mgr. Jana Pelikánová, DiS. – 608 96 21 14
Zástupce ředitelky Vyžlovka – Jaroslava Cubrová – 602 811 004
Ondřejov – Iveta Zadáková – 724 850 569
Název ŠVP: Pestrý život v barevném světě
Web: www.skolkajitrenka.cz

ŠVP nazvaný „Pestrý život v barevném světě“ byl schválen na pedagogické radě 27. 8.2013 všemi pedagogickými pracovníci. Tento dokument bude podle potřeby inovován, na základě aktuálních podmínek a výsledků evaluačního procesu. Je zpracován v souladu s RVP PV a školským zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahuje širší, nesvazující oblasti, rozepsané do jednotlivých okruhů, cílů a výstupů, které jsou rozpracovány do integrovaných bloků jednotlivých měsíčních vzdělávacích programů (MVP).

Měsíční vzdělávací programy jsou tematicky a obsahově provázány s ŠVP PV. Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích v průběhu celého dne. Organizaci dne volí učitelé tak, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní i pohybové aktivity a snažíme se, aby byl poměr mezi nimi vyvážený.

Platnost programu od 1.9.2013, který je postupně doplňován, vylepšován, zdokonalován. Poslední aktualizace – 1.9.2019.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školka má dvě budovy. Vyžlovka - Naše mateřská škola Jitřenka – Vyžlovka se nachází v rodinné vile v klidné chatové oblasti obce Vyžlovka, okres Praha – východ. V objektu samém se v přízemí nacházejí herny, šatna, výdejna jídel, kabinet učitelek, sociální zařízení pro děti, personál a návštěvy. V patře je opět šatna, ředitelna a dvě místnosti sloužící jako ložnice a učebna angličtiny či dalších kroužků a opět koupelna pro děti, WC pro personál a úklidová místnost. Celkem má školka jednu věkově smíšenou třídu s hygienicky schválenou kapacitou 19 dětí. Zahrada nabízí pobyt na čerstvém vzduchu a s využitím nemalého pískoviště. Školka sídlí v chatové oblasti v těsném sousedství smíšeného lesa, který patří do rozlehlých Voděradských bučin a kde se nachází množství rybníků. Zaměření školky, jako

školy podporující zdraví a zdraví tělesný pohyb, který se může vykonávat i na travnatém fotbalovém hřišti a tenisových kurtech.

Ondřejov – Naše pobočka se nachází v rodinné vile na kraji obce Ondřejov, okres Praha – východ. V objektu samém se v přízemí nacházejí hlavní herna, šatna, výdejna jídel, kabinet učitelek, spací místnost, sociální zařízení pro děti, personál a návštěvy. V patře je vlečná herna sloužící pro hry, tělesná cvičení, relaxaci, jógu, zpívanky, dramatizaci. Celkem má školka dvě věkově smíšené třídy s hygienicky schválenou kapacitou 40 dětí. Zahrada nabízí pobyt na čerstvém vzduchu a s využitím nemalého pískoviště. Školka sídlí v oblasti, kde je kousek do centra a i kousek do lesa. Zaměření školky, jako školy podporující zdraví a zdraví tělesný pohyb.

Školka byla 27. 8. 2013 byla zapsána do školského rejstříku a stala se školskou právnickou osobou. Zřizovatelem je pan Tomáš Heller a školka je školskou právnickou osobou. Ředitelem mateřské školy je Jana Pelikánová, která se též stará o aktualizaci Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV), společně se všemi zaměstnanci mateřské školy.

Školka na Vyžlovce má kapacitu 19 dětí a je jednotřídní.

Školka v Ondřejově má kapacitu 40 dětí a je dvoutřídní.

Dostupnost – máme dvě budovy

Dopravní obslužnost – autobusová zastávka cca 10 min od školek

3. CÍLE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Základní myšlenkou je osobnostní a citový rozvoj dítěte s ohledem na jeho potřeby a zájmy se zaměřením na ekologickou výchovu, polytechnickou výchovu a zdravý životní styl.

Rozvíjíme oblast estetického a citového vnímání přírody a učíme děti chápat existující souvislosti. Využíváme velkou zahrady a bezprostřední blízkosti lesa k přímému pozorování měnící se přírody.

Zaměřujeme se především na jazykové dovednosti (logopedickou prevenci, předčtenářskou gramotnost), předmatematické představy, polytechnickou výchovu a výchovu ke zdravému způsobu života.

Naší cílem je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy pro jeho další rozvoj a učení pro jeho celý život.

U dětí se především snažíme rozvíjet jazykové dovednosti, čtenářskou gramotnost (pregramotnost), například společnými návštěvami knihovny, každodenním společným předčítáním knih ale i společným řešením, čtenářských úkolů“. Rozvojem slovní zásoby, dechovými, fonačními a artikulačními cvičeními, grafomotorikou, sluchovou a zrakovou percepcí, rozvojem rozumových schopností, rytmickými a pohybovými dovednostmi, předmatematickými představami.

Na základě denního kontaktu s dětmi i jeho rodiči se snažíme plnit v předškolním vzdělávání i úkol diagnostický, především v souvislosti k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, podpůrnými patřeními 1 stupně a dětem nadaným. Snažíme se poskytovat všem dětem nejvhodnější podmínky pro vlastní vývoj. Dětem, které potřebují, poskytujeme na základě zkušeností aktuální úroveň rozvoje, jeho dalších rostoucích schopností, *včasnou speciálně pedagogickou péči*, a tím chceme vylepšovat jejich životní i vzdělávací vyhlídky.

ŠVP PV pracuje s

- rámcovými cíli – všeobecné plány předškolního vzdělávání
- klíčovými kompetencemi – dosažitelné výstupy v předškolním vzdělávání
- dílčími cíli – konkrétní plány vzdělávacích oblastí
- dílčími výstupy – dovednosti jednotlivých oblastí vzdělávání

Rámcové cíle

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení hodnot
3. získání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

1. k učení
2. k řešení problémů
3. komunikativní
4. sociální a personální
5. činnostní a občanské

Jednotlivé oblasti vzdělávání pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let

dítě a jeho tělo

pohyb a pohybová koordinace

- nápodoba pohybů (hrubá motorika)
- koordinace ruky a oka
- sebeobsluha
- orientace v tělním schématu

dítě a jeho psychika - jazyk a řeč

- slovní zásoba
- formální vospělost řeči
- gramatická správnost řeči
- stavba vět
- úroveň verbální komunikace
- kvalita slovního projevu

poznávací schopnosti a funkce

- vnímání
- pozornost, soustředěnost
- paměť
- tvořivost, vynalézavost, fantazie
- rozlišování obrazných znaků a symbolů
- grafické a výtvarné vyjadřování
- časoprostorová orientace
- základní matematické, číselné početní pojmy a operace
- matematické a číselné představy

- řešení problémů

sebepojetí, city, vůle

- sebeuvědomění a sebeuplatnění
- sebeovládání a přizpůsobování
- vůle, vytrvalost
- respektování pravidel
- city a jejich projevy

dítě a ten druhý

- komunikace s dospělými
- komunikace s dětmi
- Sociabilita a spolupráce

dítě a společnost

- společenská pravidla
- zařazení do skupiny
- zapojení do společných her, spolupráce při činnostech

dítě a svět

- adaptabilita ke změnám
- sociální informovanost, poznatky
- zdraví a bezpečí

Všechny oblasti se vzájemně prolínají a jsou zpracovány v měsíčních vzdělávacích programech jednotlivých tříd.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vyžlovka i Ondřejov - Mateřské školy sídlí v rodinných vilách, které byly rekonstruována pro potřeby školky.

4.1. Věcné vybavení

Prostory pro výchovně-vzdělávací činnost jsou vybaveny nábytkem a pomůckami ke všem činnostem, které vyplývají z našeho vzdělávacího programu.

Dětský nábytek je přizpůsoben věku dětí, hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je sami brát. Vše je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické. Vybavenost hračkami, pomůckami a materiály odpovídá kapacitě dětí a jejich věku.

Podle potřeby doplňujeme pomůcky a knihy pro pohybové, hudební, výtvarné, pracovní a didaktické činnosti.

Vybavení zahrady se nadále zkvalitňuje, patří k němu velké pískoviště, stoleček se židlemi, ale hlavně využíváme nedaleký les ke hrám a procházkám. Školku zdobíme pracemi dětí, které rodiče mohou najít na chodbě, v šatně a v herně. Výtvarná díla si děti po týdnu nosí domů. Všechny vnitřní i venkovní prostory jsou bezpečné a splňují hygienické normy.

4.2. Životospráva

Stravování dětí zajišťuje podle zásad správné a zdravé výživy. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován dostatečný interval. Oběd nám zajišťuje vývařovna v Kostelci nad Černými lesy a odpovídá za ně vedoucí jídelny. Děti mají možnost sami si určit množství jídla. Do jídla nenutíme, ale jsme rádi, když alespoň ochutnají. Respektujeme individuální potřebu jídla. Vedeme je k samostatnosti – příprava stolování, úklid svého místa po jídle. Svačiny máme povoleny od hygieny připravovat v kuchyni v budově školky, které podléhají zásadám bio kvality, zachováváme vhodnou skladbu jídelníčku, 2x denně je dětem podáváno čerstvé ovoce a zelenina.

Pitný režim (ovocný čaj, pramenitá voda) je zajištěn během celého dne ve třídách i na školní zahradě. Děti mají své hrnečky, mohou se obsloužit samy nebo s pomocí učitelky.

V denním režimu mateřské školy je stanoven čas jídla, aktivit, odpočinku a spánku. Celkově režim dne je flexibilní a umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti se sníženou potřebou spánku, se po odpočinku věnují činnostem klidovým aktivitám, např. na rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky. Nejprve všechny děti odpočívají na lehátku či sedí 20 – 30 min. Ostatní činnosti jsou přizpůsobeny potřebám dětí a aktuální situaci.

Pobyt venku je minimálně 2h dopoledne s ohledem na okamžitý stav počasí.

Dalším záměrem bude nastavená pravidla dodržovat a podporovat i rodiče ve správné životosprávě.

4.3. Psychosociální podmínky

Snahou všech zaměstnanců je, aby se v naší mateřské škole děti cítily spokojeně a bezpečně. Dále se snažíme vytvořit přátelské a rodinné prostředí. Vycházíme z předpokladu, že každé dítě je jiné, má své potřeby, zájmy, předpoklady a my chceme být nápomocní v jejich uspokojování. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. O změnách, mimořádných činnostech a událostech s dětmi hovoříme a na situaci je připravíme. Vytváříme dostatečný prostor k uplatnění vlastní aktivity, děti mají možnost spolurozhodovat (souhlasit, oponovat). Děti vedeme k toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a vzájemné pomoci a samy se snažíme jít dětem příkladem. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z dohodnutých norem (pravidel chování), které jsou mateřské škole (v jednotlivých třídách stanoveny).

Děti nejsou hodnoceny výkonově, vyřazujeme nezdravé soutěžení.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů. Převažuje pozitivní hodnocení dětí, podporujeme u dětí nebat se pracovat samostatně, důvěřovat si.

Podporujeme u dětí rozvoj zdravého sebevědomí, učíme je přiměřenému sebeprosazování, snažíme se omezit tendence děti řídit.

U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

4.4. Organizace chodu MŠ

Školka nabízí jednu smíšenou třídu, s maximálním počtem 19 dětí a v Ondřejově 2 smíšené třídy celkem pro 40 dětí. Děti jsou přijímány v průběhu celého roku od 2let věku, až do naplnění kapacity. Třídy naší mateřské školy jsou heterogenní. Umístění dětí do tříd vychází z potřeb dětí, jejich schopností a dle možností i přání rodičů. Dbáme, aby poměr dětí ve třídě byl vyvážený - starší x mladší, stávající x nově příchozí, dívky x chlapci.

Provoz školky začíná od 7h do 16h.

Organizaci dne máme přesně rozvrhnutou v denním režimu (viz příloha). Denní řád je dostatečně pružný, reagujeme na aktuální potřeby dětí.

Další důležité dokumenty jsou Školní řád a Provozní řád, který je přílohou tohoto školního vzdělávacího programu.

Při vstupu dítěte do MŠ je možné uplatnit adaptační režim.

V režimu dne se pravidelně střídají řízené činnosti se spontánními. Aktivity řízené učitelku probíhají zpravidla individuálně, frontálně nebo ve skupinách prostřednictvím didakticky zacílených činností a jsou plánovány tak, aby vyhovovaly vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Děti motivujeme k samostatnosti a aktivitě. Pokud se dítě odmítá zapojit, nenutíme ho. Děti mají také dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Zaměstnanci školky respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojení. Učitelé mají na děti přiměřené nároky, dle jejich možností. Děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy. Zjišťujeme uspokojování fyziologických potřeb dětí.

Věkově smíšená třída

- *má velký význam pro sociální rozvoj dítěte*
- *je jedním ze základů sebevýchovy*
- *ovlivňuje pozitivně dětskou hru*
- *probouzí v dětech potřebu něčeho dosáhnout*
- *mladší děti napodobují starší*
- *starší děti poznávají v „ zrcadle “ svoji zralost a tím se zvětšuje jejich sebevědomí.*
- *pravidla zavedená ve skupině, přijímají děti lépe od starších dětí než dospělého*

Naším cílem je vytvářet dětem ve skupině mnohem větší prostor pro kooperaci. Nově příchozím dětem umožňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim. Na jeho průběhu se domlouvají společně rodiče s třídním učitelem.

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými i spontánními činnostmi byl vyvážený a přizpůsobený věkovým zvláštěstím dětí (dostatek kvalitních a včas připravených pomůcek nám pomáhá při realizaci plánovaných činností). Denní program umožňuje učitelům reagovat na individuální potřeby dětí (zařízení tříd nabízí dětem najít si potřebné zázemí i soukromí). Dětem jsou v režimu dne vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Do režimu dne jsou pravidelně zařazovány několikrát v týdnu jóga, logopedické chvílky, zdravotně preventivní cvičení, pohybové aktivity s různým náradím a náčiním, pohybové hry a hraní.

Učitelé děti nenásilnou formou podněcují k vlastním aktivitám a snaží se, aby se spolupodílely i na organizaci činností a měly možnost se realizovat ve velkých i menších skupinách.

Učitelé respektují individualitu dětí a snaží se o klidné, přirozené a plynulé přechody mezi jednotlivými činnostmi, dle potřeb a zájmu dětí. Také se plně věnují vzdělávání dětí v průběhu celého dne, při všech činnostech, aktivitách a situacích, které se vyskytnou. Snažíme se zajistit, aby spojování tříd bylo maximálně omezeno a nepřekračovali jsme stanovené počty dětí ve třídě.

Děti odpočívají na lehátkách, či v sedě, odpočinek je korigován dle potřeby dítěte a vychází z potřeby relaxace přibližně 30 minut. Poté si mohou děti s nižší potřebou spánku vybírat klidové činnosti. Naším cílem je především spokojené dítě a rodiče.

Rámcový režim dne

7:00 – 8:30 Scházení dětí, ranní hry dle vlastní volby a přání dětí, individuální činnosti, skupinová práce

8:30 – 9:00 ŘÍZENÁ ČINNOST – ranní komunitní kruh – zdravotně preventivní pohybové aktivity, začátek doby povinného předškolního

9:00 – 9:20 Hygiena, dopolední svačina

9:20 – 9:50 ŘÍZENÁ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST - příprava na pobyt venku

9:50 – 11:50 pobyt venku

11:50 – 12:30 – osobní hygiena, oběd, vyzvedávání dětí po obědě, konec doby povinného předškolního vzdělání.

12:30 – 14:30 – osobní hygiena, příprava na odpolední odpočinek (děti s nižší potřebou spánku či odpočinku – klidové činnosti), odpočinek po obědě

14:30 – 15:00 hygiena, odpolední svačina

15:00 – 15:45 ODPOLEDNÍ AKTIVITY – pobyt venku

16:00 Spontánní hry podle volby dětí, postupné odchody dětí domů

Nespací klidové činnosti od cca 13.30 hod.

Režim dne je flexibilní a umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Pobyt venku je přizpůsoben dle kvality ovzduší a meteorologické situace. Změna vyhrazena.

4.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je řízena ředitelkou Mgr. et Mgr. Janou Pelikánovou, Dis.

Všichni zaměstnanci (i ředitelka) mají jasně vymezené pravomoce, povinnosti, práva a úkoly. Pedagogové se vzdělávají především formou samostudia (odborné knihy, časopisy, internet).

Pracovní doba zaměstnanců zajišťuje dětem optimální pedagogickou péči.

Ředitelka podporuje vzájemnou spolupráci mezi zaměstnanci. Je vytvořen řád mateřské školy. Je vypracován plán kontrolních a hospitačních činností.

Informace pro rodiče jsou umístěny na nástěnce v šatně školy, na webových stránkách a osobní ústní předání.

Při vedení zaměstnanců se snažím vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a podávat všem pravdivé informace. V dostatečné míře informovat zaměstnance o záležitostech školy.

Zapojovat zaměstnance do řízení mateřské školy, ponechávat jim dostatek pravomocí a respektovat jejich názor. Poskytovat všem učitelům dostatek prostoru pro jejich tvořivost v pedagogické práci, k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů. Zásadní problémy řešíme společně.

Ředitel vyhodnocuje práci všech zaměstnanců dle daných kritérií a pozitivně je motivuje. Učitelé i provozní zaměstnanci pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče (Zahradní slavnosti, Vánoční besídka. Rodiče mají možnost přicházet s podněty a nápady k rozvíjení nejen na programu mateřské školy).

Plánování pedagogické práce a fungování mateřské školy je fungující a opírá se o evaluační systém mateřské školy.

ŠVP vychází z podmínek školy, je vypracován evaluační systém, který poskytuje zpětnou vazbu, z výsledků se vyvozují závěry pro další práci.

4.6. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor tvoří 3 pedagogické pracovnice na Vyžlovce a 4 v Ondřejově. Kolektiv je bez požadované pedagogické kvalifikace. Všichni pracují na základě jasně vymezených pravidel. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání. Všichni zaměstnanci pracují jako tým na bázi kolektivně vytvořených pravidel a vzájemné domluvě. Služby učitelů jsou zajištěny tak, aby byla při všech činnostech dětem zajištěna bezpečná pedagogická péče.

Povinnosti učitele mateřské školy

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- Měsíční vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky ŠVP PV
- program pedagogických činností je promyšlený a je plánovaný
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v míře těchto potřeb zabezpečuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné formy a metody pro individualizované vzdělávání dětí
- využívá metodiky a uplatňuje didaktické elementy odpovídající věku a individualitě dětí
- plánuje a uskutečňuje individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- realizuje evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, reviduje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, přezkoumává a hodnotí podmínky vzdělávání

- realizuje pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v plánování i vzdělávání
- odborně směřuje další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- uskutečňuje poradenské činnosti pro rodiče o výchově a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a sebevzdělává se

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily vyrovnané a rozvíjely se dle svých schopností a možností a zároveň byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo podněcováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- podporuje a stimuluje rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti významné
- děti mohly chápat, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit působit na své okolí
- děti získaly speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

4.7. Školní klima

Vytváříme prostředí příznivé atmosféry, důvěry, porozumění a spolupráce, aby se děti cítily příjemně a měly pocit bezpečí. Snažíme se o citlivý a vnímavý přístup k dospělým i dětem. U dětí podporujeme a rozvíjíme jejich schopnosti, dovednosti, zvědavost a individualitu. Oceňujeme jedinečnost každého dítěte. Nenásilnou a hravou formou u dětí budujeme chuť ke vzdělávacím činnostem a aktivitám. Společně s dětmi se snažíme utvářet estetické prostředí nejen ve třídách a chodbách, ale i na zahradě. Školní klima chápeme i z hlediska spolupráce s rodiči.

4.8. Spolupracujeme

Spolupracujeme s rodiči – Spolupráci s rodinou stavíme na vzájemném partnerství, důvěře, podpoře a spolurozhodování. Rodiče chápeme jako nejdůležitější partnery a na vzájemných vztazích nám velice záleží. Vedeme s nimi průběžný dialog o dítěti, jeho rozvoji a vzdělávání v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního učitele mateřské školy. Upozorňujeme rodiče na problémy dětí nejen se školní zralostí a zprostředkováváme odborné vyšetření v PPP, SPC a jiných specialistů.

Při problémech společně konzultujeme individuální přístup pro dítě.

Pro klidný nástup dítěte do mateřské školy umožňujeme rodičům přístup do třídy za svým dítětem, vysvětlujeme jim adaptační program a vedeme rodiče k jeho maximálnímu využití.

I během školního roku mají rodiče možnost po předchozí domluvě s učitelem pobývat se svým dítětem ve škole a poznat způsob práce v mateřské škole a ubezpečit se, že je o jejich dítě dobře postaráno. Velmi si vážíme, když se při vyzvedání dítěte z rodiče stane herní partner, (dítě chce dokončit hru) a vtáhne do ní rodiče.

Informujeme rodiče o programu školy a umožňujeme jim spolupodílet se na jeho tvorbě.

S rodiči učitelé hovoří průběžně, dotazníková metoda se nám zatím neosvědčila, (vrátilo se minimum dotazníků). Jedenkrát do roka pořádáme dny otevřených dveří (vždy na jaře, některou sobotu) a neformálně využíváme chvíle, kdy se rodiče přijdou do mateřské školy informovat např. o zápisech, umístění dítěte apod. Rodiče se aktivně podílejí na pomoci při přípravách školních akcích a sponzoringu.

Jedenkrát do roka pořádáme třídní schůzku s rodiči již přijatých dětí, v červnu se koná informační třídní schůzka pro rodiče nově přijatých dětí.

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- snaží se o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- vede s rodiči dítěte průběžný rozhovor o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení.

S obcí Vyžlovka a obcí Ondřejov spolupráce v akci slavnostní rozsvěcení Vánočního stromku, návštěva pana starosty, Mikulášská, atd.

Se základní školou na Vyžlovce a v Ondřejově – návštěva školy v den oslavy dětí, návštěva první třídy.

Záchranná služba – přednášky, sportovní akce. **SDH Jevany, SK Vyžlovka. spolupráce s dalšími institucemi**

- Pedagogicko psychologická poradna
- SPC – Chotouňská 476, Praha 10
- Tudy z nudy – Vítání jara, karneval, Masopust
- další mateřské školy – spolupráce při výstavách, divadelních představeních
- knihovna v Kostelec nad Černými lesy - dětské oddělení
- Policie České republiky – chování na ulici
- SDH Jevany - Hasiči – ukázka činnosti a prohlídka hasičárny

4.9. Propagace práce školy

Nejlepším propagačním prostředkem mateřské školy je vlastní kvalitní práce s dětmi a aktivity pro rodiny, které dlouhodobě vytvářejí dobrou pověst školy.

- ◆ účast na výtvarných soutěžích vyhlášených různými institucemi.
- ◆ vystoupení dětí s drobnými programy na různých akcích
- ◆ presentace akcí v regionálním tisku
- ◆ aktualizace vlastních webových stránek
- ◆ zakládání třídních fotoalb
- ◆ vydávání zpravodaje na www.stránkách
- ◆ organizace akcí pro veřejnost

- ◆ vydání nového propagačního letáku naší MŠ
webové stránky MŠ Jitřenka

Na tvorbě webových stránek mateřské školy spolupracujeme s rodiči a snažíme se aktuálně informovat veřejnost o životě dětí v Jitřence.

4.10. Funkční metody a formy práce

Komplexní vzdělávání dětí se uskutečňuje po celý pobyt dítěte v mateřské škole a ve všech situacích a činnostech, které se během dne vyskytují. Hlavní zásadou je pro nás zájem dítěte, založený na zážitcích, potřebě objevovat, poznávat nové, získávat zkušenosti.

Snažíme se, aby se děti cítily bezpečně, úspěšně a spokojeně. Hlavní činností dítěte předškolního věku je hra (pohybová - zařazujeme prvky jógy, preventivně nápravná cvičení, taneční, tvořivá, didaktická apod.). Uplatňujeme prožitkové a kooperativní učení (založené na přímých zážitcích dětí), individuální, skupinové, ve dvojicích, skupinkách, frontální a spontánní tak, aby vše bylo vyvážené a vzájemně provázané.

Respektujeme specifiku předškolního vzdělávání a věkové zvláštnosti dětí.

Sledujeme vývoj dítěte a jeho změny zaznamenáváme do portfolia a o každém dítěti vedeme podrobný přehled o jeho individuálním rozvoji a učení. Učitelé cílevědomě působí na dítě a rozvíjí jeho individuální potenciality. Pracujeme podle RVP PV, ŠVP PV, metodických materiálů a odborné literatury pro předškolní vzdělávání, které rozpracováváme do třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Děti vedeme k osvojování klíčových kompetencí a jejich postupnému zdokonalování (k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské). Snažíme se, aby děti pracovaly s radostí a zájmem měly pocit, že jsou ve skupině úspěšné a uznávané. Upřednostňujeme pochvalu před napomináním.

4.11. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytována podpůrná opatření, která vychází z jejich individuálních potřeb, možností, schopností na rovnoprávném základě s ostatními dle RVP PV.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů (§ 16 odst. 2 školského zákona). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (§ 16 odst. 3 školského zákona). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové vzdělávací cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Úsilím učitelů je těmto dětem pomoci k vytvoření co nejpríznivějších podmínek k jejich individuálnímu rozvoji a pomoci jim k dosažení co největší samostatnosti.

Významnou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je volba přiměřených (potřebám dětí adekvátních) vzdělávacích metod a pomůcek, která jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i profesionální postoje učitelů i ostatních zaměstnanců, kteří se na vzdělávání dítěte podílejí.

K tomu je potřebné, navázat úzkou spoluprací s rodiči dětí, komunikovat s nimi a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky a využívá služby školských poradenských zařízení.

4.12. Podpora pro děti s PLPP

Pokud si rodiče zažádají, mateřská škola připravuje pro děti s podpurným patření 1 stupně a odkladem školní docházky Plán pedagogické podpory podle RVP PV.

Obsahovou náplň rozpracováváme dle doporučení PLPP, SPC nebo jiných odborných institucí, a také dle konkrétních potřeb dítěte a po konzultaci s rodiči, zde je nutná spolupráce s rodiči.

Obsahová náplň zahrnuje především tyto okruhy:

1. Hrubá a jemná motorika
2. Grafomotorika
3. Sebeobsluha
4. Smyslové vnímání a rozlišování
5. Rozvoj řeči, komunikace a pozornost
6. Kognitivní, sociální a pracovní dovednosti

Vše vychází z konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV, které jsou součástí ŠVP PV.

4.13. Systém péče o děti s přiznanými podpurnými opatřeními v mateřské škole

Pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními

Vzdělávání těchto dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na fylogenetická a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky. V naší mateřské škole není žádný učitel v této oblasti vzdělán.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními je potřebné zajistit diferenciaci a individualizaci vzdělávání. Při plánování a organizaci činností, určování obsahu, forem i metod vzdělávání realizaci všech stanovených podpurných opatření. Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Spoluprací se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství. Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy. Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpurného opatření.

4.14. Vzdělávání dětí nadaných

Talentovaným dětem jsou v průběhu dne nabízeny doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů tak, aby bylo rozvíjeno jejich nadání. V rámci individuálních potřeb těchto dětí, v případě, že rodiče mají zájem a souhlasí, je navázána spolupráce s danými odborníky.

4.15.   Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Těmto dětem je vytvořen dostačující prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné než děti starší. Potřebuje pravidelný denní režim, dostatek emoční pomoci, zabezpečení pocitu bezpečí, podnětné prostředí a činnosti, větší měrou individuální péči, srozumitelná pravidla. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností během celého dne.

4.16.   Tradice MŠ, slavnosti a mimořádné dny

Zahradní slavnost – ve spolupráci ze ZŠ Vyžlovka

Besídky pro děti i rodiče

Oslava Dne dětí

Loučení s předškoláky

Vítání občánků

Divadelní představení

Výlety

Karneval

Rej čarodějnic

Celoškolkové projekty

Projekty jednotlivých tříd

Den Země

Den barev

Pyžamový den

Zpívání na u betléma

Malování na hrnečky, tašky apod.

Nabídka plánovaných akcí pro každý školní rok je vyvěšena na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd a naší mateřské školy.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš školní vzdělávací program je vytvořen podle nastavených pravidel Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání od MŠMT.

Školka na Vyžlovce nabízí jednu věkově smíšenou třídu a v Ondřejově dvě třídy po 20.dětech, má jasně strukturovaný a propracovaný denní program, který pomáhá naplňovat měsíční plán. Měsíční plány jsou tvořeny tak, aby každá učitelka měla možnost do něho vstupovat a přizpůsobovat podle svých nápadů. Obecně klademe důraz na rozvíjení sebeobsluhy, samostatnosti, slušného chování, slovní zásoby, řeči, dorozumívacích schopností, poznávat sám sebe, respektovat druhé, polytechnické vzdělávání, budovat zdravé sebevědomí, podporujeme předčtenářskou, předmatematickou, sociální a přírodovědnou gramotnost a poznávat svět kolem sebe.

Využíváme poznatků z odborných školení, odborné literatury a respektujeme předškolní a primární pedagogiku. Opíráme se o poznatky z vývojové psychologie. U dětí zejména podporujeme prožitkové učení, zaměřujeme se na rozvoj celé dětské osobnosti a budování společenských a morálních hodnot. Pozornost věnujeme získávání klíčových

kompetenci, které děti potřebují pro úspěšné pokračování v dalším vzdělávání (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, činnostní a pracovní).

Vzhledem k prostředí, ve kterém se MŠ nachází (velká zahrada, les), je pro nás důležitá na **environmentální výchova** – poskytujeme dětem co nejvíce příležitostí k pobytu v přírodě. Vedeme děti k poznávání přírody, k potřebě o ni pečovat a chránit přírodní prostředí, jehož jsme součástí, chovat se ohleduplně ke všem živým tvorům a k sobě navzájem.

Výchova a vzdělávání v mateřské škole je založeno na prožitkovém a interaktivním učení. Výchovně vzdělávací práce je zaměřena na dítě a jeho individuální a osobnostní rozvoj s cílem naučit dítě se učit a poznávat nové věci kolem sebe. Poznáváme prostředí školy, města, přírody, střídání ročních období, svátků, tradic...

- Přizpůsobovat se režimu dne v mateřské škole, dodržovat stanovená pravidla chování a bezpečnosti (viz Bezpečnost v mateřské škole)
- Hodnotit vlastní chování
- Udržovat pořádek ve věcech, hračkách a osobních potřebách, postupně pečovat o svůj zevnějšek
- Upevňovat u dětí návyky společenského chování při společných akcích i mimo ně
- Vytvářet správné návyky společenského chování při námětových a didaktických hrách
- Prakticky zvládat úkony osobní hygieny
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví
- Vystupovat zdvořile ve styku s vrstevníky i dospělými
- Při hrách i úklidu šetrně zacházet s hračkami
- Pozdravit, poděkovat, hlásit se o slovo, omluvit se
- Umět splnit uložený drobný úkol
- Dodržovat kulturu stolování
- Projevovat kladné citové vztahy ke svým rodičům a sourozencům

5.1. Cíl ŠVP

Chceme být nápomocní v rozvoji dítěte a stanovily jsme si tento cíl:

Rozvíjet dítě po stránce fyzické, psychické a sociální tak, aby v rámci svých možností a schopností zvládalo nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a také ty, které ho v budoucnu očekávají. A také vést dítě k celoživotnímu vzdělávání.

ŠVP vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, respektuje přirozený vývoj a život dítěte a postupně naplňuje dlouhodobé **rámcové vzdělávací cíle**:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení;
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost;
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost.

Oblasti předškolního vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost

5. Dítě a svět

5.2. Hlavní záměry ŠVP

Hlavní vzdělávací záměry na další období:

Naším hlavním cílem je:

- Vytvářet dětem klidné, radostné a podnětné prostředí;
- Vést děti k vzájemné důvěře mezi sebou navzájem, k zaměstnancům MŠ;
- Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí;
- Pomoci dětem poznávat svět, radovat se, hrát si, hledat, samostatně se rozhodovat;
- Rozvíjet schopnost sebeovládání, respektovat domluvená pravidla, autoritu učitelky.

rozvoj tělesné zdatnosti, hrubé i jemné motoriky

Činnosti vedoucí k naplňování záměru:

Manipulační činnosti, sebeobslužné činnosti, psychomotorické hry, grafomotorická cvičení, konstruktivní hry, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, lokomoční pohybové činnosti, sezónní činnosti, hry v lese

rozvoj komunikativních dovedností, poznávacích procesů, citů a vůle

Činnosti vedoucí k naplňování záměru:

Artikulační, rytmické hry, hry se slovy, hádanky, diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, vyřizování vzkazů, knihy, časopisy, námětové hry, dramatizace, manipulace s předměty, experimenty, smyslové hry, situační činnosti, didaktické hry, puzzle, skládky, pracovní listy, tvoření dle fantazie, hry rozvíjející vůli, vytrvalost a sebeovládání, volná hra.

rozvoj vztahů k jinému dítěti či dospělému, ke společenství ostatních lidí, k nejbližšímu okolnímu světu

Činnosti vedoucí k naplňování záměru: sociální a interaktivní hry, tvoření pravidel, příběhy a pohádky s poučením, dramatizace, kooperativní činnosti, spontánní sociální učení, slavnosti a tradice (bramborová slavnost, vánoce, velikonoce, karneval, společné akce s dětmi ZŠ, společné akce s rodiči, oslava dne dětí, atletické setkání, návštěvy občanů Vyžlovky, výlety do přírody, návštěva divadla, výlety, volná hra.

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Děti jsou vedeny k co největší samostatnosti (**motto MŠ „Pomoz mi, abych to dokázal sám.“**)

Zásady a principy, z nichž ŠVP vychází:

- Nejdůležitější je to, co dítě v MŠ prožívá a jak se cítí.
- Ve středu zájmu je dítě se svými přirozenými potřebami a zájmy.
- Vzdělávání probíhá přirozeně, nenásilně, na základě motivace, nejlépe vnitřní motivace
- Dítě si z MŠ neodnáší odškrtnuté úkoly, ale kompetence důležité pro úspěšné zahájení povinné školní docházky.

5.3. Představení programu

Náš školní vzdělávací program jsme nazvali:

„Pestrý život v barevném světě“

Vychází z analýzy podmínek školy, ze čtyř ročních dob, z činností dětí, z okolí krásných lesů, z tradic a života vesnice.

Je zpracován do **čtyř integrovaných bloků**:

1. HVĚZDIČKA JITŘENKA
2. HVĚZDIČKA A PEJSEK ALÍK STAVÍ SNĚHULÁKA
3. Z POHÁDKY DO POHÁDKY
4. TĚŠÍME SE NA PRAZDNINY

Ve školním vzdělávacím programu je definován integrovaný blok:

- Název integrovaných bloků – v měsíčním plánu je název integrovaného bloku a podtémata s týdenní časovou dotací, s náměty pro vlastní vzdělávání dětí. Tento měsíční plán je rozpracován velmi podrobně ve spolupráci s paní učitelkou do konkrétních činností, proto nezpracováváme další týdenní plán.
- Dílčí vzdělávací cíle, jejichž naplňováním směřujeme k tomu, dovést děti na konci předškolního období v rámci svých možností a schopností k osvojení klíčových kompetencí předškolního vzdělávání.
- Činnosti, kterými budeme dílčí cíle naplňovat, očekávané konkretizované výstupy – co se děti naučí

---

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program mateřské školy Jitřenky-Vyžlovka

PESTRÝ ŽIVOT V BARENÉM SVĚTĚ

Základní předpoklady:

- Uvědomujeme si, že jsme součástí vesmíru a že žijeme na planetě Zemi, kde se střídají roční doby (jaro, léto, podzim, zima). Tyto přírodní změny, pozorujeme, objevujeme, poznáváme a snažíme se s nimi žít v souladu.
- Pestrý život i ve střídání činností, aktivit, kroužků, her s kombinací se vzdělávacími aktivitami.
- Pestrý život znamená, že rádi zkoumáme a objevujeme život nejen lidí, ale i zvířat a rostlin. Zajímáme se o životní etapy a zněny v životě.
- Barevný svět nabízí mnoho možností, ale i nástrah, které se učíme předvídat a správně na ně reagovat. K přiblížení dětskému světu pomáháme si světem pohádek.

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY A METODY PEDAGOGICÉ PRÁCE

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady. Metody využíváme hromadné, skupinové, kooperativní, individuální, názorné, praktické činnosti, dramatizace, sociální učení, situační učení, projektové metody, které vedou k aktivitě, hledání, experimentování, k přemýšlení, které vedou dítě k formulování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí.

Zásady, kterými se řídíme

- Zásada jednotnosti a zásada důslednosti – učitelé a rodiče by měli táhnout za jeden provaz s cílem, který má na paměti blaho dítěte. Důsledně vést k harmonickému a všestrannému rozvoji dítěte.
- Zásada aktivity – vedeme děti, aby vědomosti, dovednosti a znalosti získávaly aktivně, svou vlastní činností, pílí a zkušeností.
- Zásada posloupnosti – postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu.

- Zásada soustavnosti – je nutné vzdělávací aktivity propojovat a soustavně upevňovat.
- Zásada trvalosti – Vycházíme z S. Kovalíkové, která popsala: „zapamatujeme si 10% z toho, co slyšíme, 15% toho, co vidíme, 20% toho, co současně vidíme i slyšíme, 40% toho, o čem diskutujeme, 80% toho, co přímo zažijeme nebo děláme, 90% toho, co se snažíme naučit druhé. Dále tuto zásadu upevňujeme častým opakováním naučeného.
- Zásada úcty ke každému člověku – úcta k životu, druhým lidem, i k sobě samotnému. Podporujeme a respektujeme každé dítě s jeho individuálními a osobními potřebami. Posilujeme, chválíme a podporujeme sebedůvěru dětí.
- Zásada přiměřenosti – nároky na dítě posuzujeme podle jeho aktuálních možností, schopností.
- Zásada optimismu – poznáváme a podporujeme kladné stránky každého dítěte, vyzvedáváme a chválíme. Negativní projevy usměrňujeme v počátku.
- Zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem.
- Zásada názornosti – při výchově a vzdělávání používáme názorné pomůcky a příklady, aby děti měly možnost všemi smysly poznávat nové.
- Zásada cílevědomosti – s dětmi pracujeme s vědomím cíle, ke kterému směřujeme.
- Zásada spojení výchovy se životem – připravujeme děti pro život v reálném světě.

6.1. INTEGROVANÉ BLOKY ŠVP

6.1.1. HVĚZDIČKA JITŘENKA

Významné dny: 22. 9. Světový den bez aut, 4. 10. Světový den zvířat, 16. 10. Světový den výživy, 20. 10. Den stromů, atd.

Záměrem her a činností je podporovat u dítěte utváření vztahů k jinému živému tvoru, k rodině, k sobě samému, poznávat lidské hodnoty adaptovat se na nové prostředí, osamostatnit se, své tělo, společnost, místo, kde žije, školku, budovat základy zdravých životních návyků a postojů. Pozorovat přírodu, všimnout si jejích změn, jak ji podzim změnil.

Dílčí vzdělávací cíle (v rámci svých možností a schopností u dětí podporujeme)

- **Dítě a jeho tělo** - Osvojení si poznatků o těle a jeho vývoji, uvědomění si vlastního těla – rozvoj pohybových schopností - Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- **Dítě a psychika** – *psychický rozvoj (myšlení, fantazie)*- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od názorného k slovně-logickému (pojmovému) myšlení, úmyslný rozvoj paměti (znát své jméno, věk, příjmení a adresu bydliště), rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie - *rozvoj komunikativních dovedností* – rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních i produktivních, umět vyjádřit své potřeby – *matematická příprava* (předmatické pojmy – malý:velký, nahore:dole, málo:hodně, nikdo:všichni,) – *příprava na psaní (správný úchop, uvolňovací cviky)* – *příprava na čtení (jazykové hry)* – *city, vůle* - získávání relativní citové samostatnosti, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, získávání sebevědomí, osobní spokojenosti, rozvoj sebeovládání, poznávat sám sebe.
- **Dítě a ten druhý** – osvojování pravidel chování - osvojování si dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem – vytváření a posilování prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost), ochrana svého soukromí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

- **Dítě a společnost** – poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření, rozvoj této schopnosti, přizpůsobovat se, spolupracovat, spolupodílet se, jak ve třídě s kamarády, tak v rodině, přijímat základní hodnoty – seznamování se světem lidí (povolání – prodavač, lesník, zahradník) – osvojování poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- **Dítě a svět** – seznamování s prostředím školky, lesa, domova, vytváření pozitivního vztahu k němu - Ovoce, zelenina – rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách – rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Tento hlavní integrovaný blok obsahuje tyto tématické celky, které jsou součástí třídních plánů.

Září: Jitřenka je má školka - cíle – usnadňovat dítěti vstup do mateřské školy, postupně a nenásilně se seznamovat s novým prostředím a osvojuje si základy soužití v kolektivu.

- **„Hvězdička Jitřenka je naše školička“** - seznámit děti s prostředím mateřské školky, zajistit, aby se zde děti cítily dobře a bezpečně, vzpomínání na prázdniny, sebeobsluha, bezpečnost. Podílí se na spoluvytváření pravidel společného soužití, vedeme k respektu k druhým.
- **„Hvězdička Jitřenka má nové kamarády“** - dbát na navazování přátelských vztahů mezi sebou i s dospělými, poznat své kamarády. Poznáváme své tělo, části těla, časové pojmy v rámci pobytu v MŠ.
- **„Hvězdička si vše zopakuje“** – Pozorujeme práci na zahradách, dozrávání zeleniny, ovoce. Opakujeme části těla, časové pojmy.

Dílčí vzdělávací cíle

- postupné seznamování s místem a prostředím mateřské školy
- pomoci dětem k postupné citové vyrovnanosti, odloučení od rodičů
- seznamování děti s dospělými, které v MŠ potkávají, jejich jménem a co ve školce dělají
- spolupodílení se na vytváření pravidel společného soužití v mateřské škole, být součástí kolektivu
- vedení dětí k navazování kamarádských vztahů
- dokáže se přizpůsobit a spolupracovat s ostatními
- seznamování se s bezpečnými pravidly chování
- osvojení poznatků o těle a zdravém životním stylu
- upevňování pohybových dovedností
- rozvíjení tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Nabídka činností

- sebeobslužné činnosti a stolování
- kognitivní činnosti, komunikační aktivity – komunikační kruh – samostatný slovní projev (vyprávění, poslech, četba), sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- hry a činnosti vhodné k adaptaci
- hudebně pohybové hry, konstruktivní činnosti
- činnosti zaměřené na porozumění jasných a smysluplných pravidel vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

- hry a praktické činnosti zaměřené na orientaci v novém prostředí, časové pojmy, denní řád
- hry na zahradě, vycházky apod.
- hry a činnosti zaměřené k ohleduplnosti, psychosociální hry
- malba, kresba, lepení, modelování
- lokomoční, nelokomoční, zdravotně zaměřené, relaxační a odpočinkové pohybové činnosti
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- spontánní hry
- Den mobility

Na úrovni kompetencí:

- uplatňuje získané zkušenosti
- rozšiřuje si svou slovní zásobu
- překonává odloučení od rodičů
- rozvíjí interpersonální dovednosti – komunikace s dospělými lidmi mimo okruh úzké rodiny
- zvládá běžné činnosti kladené na dítě v MŠ
- respektuje pravidla bezpečného chování v budově MŠ i při pobytu venku
- zachází s běžnými předměty denní potřeby
- domluví se slovy, gesty, se učí znát nová slova a aktivně je používá
- uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti
- dodržuje dohodnutá pravidla

Říjen – Přišel podzim

Cíl – posilovat estetické vnímání a cítění, motivované podzimní přírodou, prožívat události a děje související s jejími změnami.

- **„Hvězdička vítá podzim“** – změny v přírodě, osvojování poznatků o přírodě a péči o ni, sklizeň, ovoce, zelenina (opakování), roční doby – podzim – měsíce.
- **„Jitřenka poznává život na statku, také pomáhá na poli, sklízí ovoce a zeleninu“** – poznávat všemi smysly, domácí zvířata, jejich mláďata, proč je chováme, čím se živí, jak se o ně staráme, ovoce a zelenina.
- **„Hvězdička si dává závod s papírovými draky“** – děti se učí, co je strom a co keř, listnaté, jehličnaté, rozvoj sebeobslužných dovedností, rozvoj schopnosti řídit své chování vůlí. Pozorujeme změny počasí – jak se oblékáme na podzim? Opakování: ovoce a zelenina, roční doby, zvířata na statku, části těla.
- **„Hvězdička se prolétla po kraji“** - „místo, kde žiji“ - Vytváření vztahů k místu, ve kterém žijeme, barvy.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjení pohybové schopnosti a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- posilování komunikativní dovednosti
- utváření kamarádských vztahů
- chovat se odpovědně

- upevňování základních kulturně společenských postojů, prosociální přizpůsobování se společenskému prostředí
- podílí se na spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a si osvojuje dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých pracovních činností

Nabídka činností

- základní pohybové dovednosti, balanční náčiní a pomůcky, pohybové hry a hraní
- sebeobslužné činnosti v oblasti stolování
- spoluvytváření pravidel společného soužití ve školce
- hry rozvíjející volní vlastnosti, sebekázeň a vůli
- tvůrčí činnosti, podporující estetické vnímání a vkus
- hry s rytmem a pohybem, říkadla s tancem, rozpočítadla, rýmy
- tematická malba, otisk přírodnin, koláž, zapouštění barev
- kreativní myšlení – vyprávění o tom, co jsme slyšeli nebo viděli
- konkrétní činnosti spojené s vysvětlováním, objasňováním a získáváním odpovědí na otázky
- porovnávání obrázků a značek, třídění podle velikosti
- praktické dovednosti, vedoucí k nácviku dětí, jak se chránit v nebezpečných situacích – změny počasí – blesk, bouřka, déšť, kroupy apod.
- činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí – jedovaté rostliny a houby
- vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě

Na úrovni kompetencí:

- dokáže reagovat na konkrétní instrukce a pokyny
- má aktivní zájem o dění v bezprostředním okolí
- sděluje své pocity a prožitky různými formami
- akceptuje dohodnutá a pochopená pravidla
- dbát na osobní zdraví a bezpečí
- zajímá se o kamarády a o dění v okolí
- používá jednoduché pojmy a symboly
- chápe, že problémy se musí řešit
- chápe, že být komunikativní a aktivní je příznivé
- si uvědomuje svá práva i práva druhých

Listopad – Hvězdička Jitřenka poznává tradice – Dušičky

Získává schopnosti a vědomě využívá všechny smysly. Respektuje potřeby ostatních, rozvíjí sociální citlivost a toleranci. Má povědomí o práci druhých

- **„Hvězdička Jitřenka zapaluje svíčku“** – orientace v prostoru, dopravní situace, rozvoj komunikativních dovedností dítěte, naše tradice dušičky, dýňování, legenda o sv. Martinovi. Vytváření prosociálních postojů. Učí se vytvářet postoje ke světu.
- **Jak se žije zvířátkům v lese?** – ochrana přírody, ekologie, péče o les, kdo v něm žije, rozvoj estetického vnímání, příprava zvířat na zimu, stěhovaví ptáci.
- **„Jitřenka doletěla do města, kde jezdí auta“** – dopravní prostředky, polytechnické vzdělávání, stavíme města, vesnice, rozdíly, základní značky.

Dílčí vzdělávací cíle

- podporování sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod. - vytváření prosociálních postojů
- rozvíjení a kultivovaného smyslové vnímání, představivosti, fantazie, paměti a pozornosti
- se učí vytvářet základní postoje ke světu, životu, kultuře a umění a tyto dovednosti zvládá a vyjadřuje
- osvojení si schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- má povědomí o svých smyslech, rozvíjí je a učí se je používat

Nabídka činností

- pohybové hry a cvičení ve dvojicích, skupinách, odpočinkové hry
- námětové hry a činnosti (orientace v prostoru, bezpečné chování v dopravě a dalších situacích, které mohou nastat)
- sebeobslužné činnosti v oblasti oblékání
- hry a rozvoj senzomotorického vnímání
- činnosti vedoucí děti k ohleduplnosti k ostatním
- improvizace a dramatizace tematických scének
- pohybová improvizace na hudbu, pěvecké dovednosti (sólové, skupinové), řemesla v písních
- grafické napodobování předlohy, kresba (křída, pastel, tužka), vytrhávání a krčení papíru
- fantazie, představivost a paměť ve vyprávění (gramatická správnost řeči)
- hry vedoucí k orientaci v prostoru
- experimenty a praktické činnosti s předměty a porovnávání jejich vlastností
- porovnávání zvuků a rychlostí, třídění podle dvou i více kritérií
- vycházky s nácvikem praktického, bezpečného chování v dopravních situacích
- Pyžamový den

Na úrovni kompetencí:

- si osvojuje poznatky o světě lidí, kultury a přírody
- uzavírá kompromisy, podílí se na řešení problémů
- vyjadřuje samostatně myšlenky, průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- upevňuje mezilidské vztahy a napodobuje kladné vzory chování
- uvědomuje si rizika svých nápadů
- se učí porozumívat jevům a dějům kolem nás
- nachází řešení, experimentuje
- rozlišuje symboly a učí se porozumět jejich významu
- posiluje dovednosti, bránit se ponižování a ubližování
- chápe, že se může svobodně rozhodovat

SLAVNOSTI – Bramborová slavnost – Pouštění draků - Strašidelná tancovačka – Uspávání ježků – lampiónový průvod

Další výběr činností k naplňování cílů:

Tvorba pravidel soužití, hry a cvičení artikulační, řečové, sluchové a rytmické, diskuse, rozhovory, recitace, dramatizace, zpěv, poslech a reprodukce pohádek a příběhů s poučením, sociální a interaktivní hry, hry s listím, hraní rolí, hromadné, skupinové,

kooperativní a individuální činnosti sebeobslužné činnosti i v oblasti osobní hygieny, stolování, hry k poznávání částí těla, hra na obchod s ovocem a zeleninou, hra napodobování, sportovní hry v zahradě, výtvarné, hudební činnosti, knihy, encyklopedie, výlety, lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční, zdravotně zaměřené, relaxační a odpočinkové pohybové činnosti, spontánní hry, hry na zahradě, vycházky, hry a činnosti vhodné k adaptaci, konstruktivní činnosti, rozvoj jemné a hrubé motoriky, posilování komunikativních dovedností, tematická malba, otisk přírodnin, koláž, zapouštění do barev, rozpočítadla, rýmy, tvůrčí činnosti, hry na rozvoj sebekázně, seznamovací hry, spoluvytváření pravidel, třídění, pozorování, praktické dovednosti vedoucí k nácviku dětí, jak se chránit v nebezpečných situacích.

Další očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Správné držení těla, zvládnout základní pohybové dovednosti, orientovat se v prostoru, pohybovat se v různém prostředí, zvládat překážky, házet míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině, v písku, v listí, reaguje na pokyny, má aktivní zájem, dbá na osobní zdraví a bezpečí.

Dítě a jeho psychika – Jazyk a řeč – správně vyslovovat (přihlídnutí k individuálnímu vývoji), ovládat dech, tempo i intonaci řeči, pojmenovat, vyjadřovat samostatně, vést rozhovor, domluvit se, domluví se slovy, gesty, učí se znát nová slova, porozumět slyšenému, učit se nová slova, reprodukovat písně a říkanky, sledovat a vyprávět příběh, popsat situaci, používá jednoduché pojmy a symboly.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si nového, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit. **Sebepojetí, city a vůle** – odloučit se od rodičů, uvědomovat si svou samostatnost, ve známých situacích ovládat své city a chování, sděluje pocity a prožitky, chápe, že se může rozhodnout.

Dítě a ten druhý – navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno, respektuje ho, komunikuje s druhým dítětem, umí odmítnout komunikaci, která je nepříjemná, chovat se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, dodržuje dohodnutá pravidla, uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti, chápe, že problémy se musí řešit, zajímá se o ostatní děti, je aktivní, uzavírá kompromisy, podílí se na řešení problémů

Dítě a společnost – uplatňovat návyky společenského chování, chápou, že každý má ve společenství svou roli, uvědomuje si rizika svých nápadů,

Dítě a svět – orientuje se bezpečně ve známém prostředí, zvládá běžné činnosti, které se v MŠ či doma opakují.

Očekávané výstupy k podtématům:

- Získat děti pro radostný pobyt v MŠ
- Orientovat se bezpečně v novém prostředí
- Mít povědomí o uložení hraček
- Poznat základy chování ve společenství třídy
- Zvládat jednoduchou sebeobsluhu s hygienickými návyky
- Vědět, že ovoce a zelenina jsou součástí zdravého stravování
- Vědět, že lidské činnosti jsou v péči o ovoce a zeleninu nezbytné, hygienické zásady
- Vědět, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními dobami
- Znat některé části těla a jejich funkce
- Probudit zájem o péči o své zdraví, předcházení úrazů a nemocem

6.1.2. HVĚZDIČKA A PEJSEK ALÍK STAVÍ SNĚHULÁKA

Významné dny: 6. 12. „Mikuláš“, 24. 12. Štědrý den

Hlavním záměrem je podporovat dětskou zvědavost, objevování, získávání informací a rozvíjení tvořivosti. Dále tento blok přibližuje dětem tradice a umožňuje mu aktivně se podílet na jejich přípravách i průběhu.

Dílčí vzdělávací cíle (v rámci svých možností a schopností u dětí podporujeme)

- **Dítě a jeho tělo** – rozvoj jemné motoriky, fyzické a psychické zdatnosti, reakce těla na změny počasí, oblékání, svlékání, rozvoj smyslů – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- **Dítě a psychika** - *psychický rozvoj* – získávání informace o Adventním čase, masopustu, rozvoj tvořivosti, zvědavosti, radosti z objevování, rozvoj tvořivosti - *rozvoj komunikativních dovedností* (umět vyjádřit, když se mi něco nelíbí nebo líbí) a kultivace projevu – *předmatematická příprava* (numerologická představa do 10 u předškoláků) – *příprava na psaní* – grafomotorická cvičení, uvolňování zápěstí, *program Maxík*) – *předčtenářská příprava* (jazykové hry, sluchové hry), *centra aktivit u stolečku* – rozvoj myšlení, fantazie – *city, vůle* - získávat pocit jistoty a sebevědomí ve svůj projev, sebeovládání.
- **Dítě a ten druhý** – rozvoj verbálních a neverbálních projevů, rozvoj kamarádských vztahů, tolerance k druhému, snažit se kamarádit se všemi dětmi, vytvářet prosociální postoje (sociální citlivost, tolerance).
- **Dítě a společnost** – rozvoj společenského vnímání, estetického cítění, rozvoj podvědomí o tradicích naší kultury, rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností – spolupracovat, spolupodílet se – vnímat, přijímat základní hodnoty ve společenství uznávané - seznamování se světem lidí (povolání – učitelka, práce na stavbě, kuchař) – osvojování poznatků o prostředí, v němž dítě žije (návštěva pana starosty).
- **Dítě a svět** – vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Najít v zimním období krásu přírody
- Najít možnosti sportování
- Získat představu o významu dodržování určitého režimu dne pro zdravý a spokojený život
- Vědět, že každá práce je důležitá a že pro pracovitého člověka je radost pracovat
- Poznat Advent, masopust v hudbě, literatuře
- Získat vztah ke knize, vědět jak s ní zacházet, kde ji hledat
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci – abeceda, čísla, rozvoj zájmu o učení

Navrhované tematické celky, které dále rozvíjíme v měsíčním plánu

Prosinec – Hvězdička a pejsek Alík se těší na Vánoce - pozoruje události a děje spojené se změnami v přírodě, využívá je k aktivní zábavě. Vyjadřuje představivost a fantazii v tvořivých činnostech a podílí se na přípravě Vánoc.

- **„Jitřenka a pejsek Alík se těší na Mikuláše“**
Cíl: Rozvoj pozitivních citů dítěte, rozvoj estetických dovedností, pěstovat vztah k tradicím a hodnotám, Advent, Vánoční svátky, tradice
- **„Advent“** – Vánoce – tradice, zvyky, vyrábění dárečků, princip obdarovávání, Vánoce a zvířata, vyrábění Betlému.

Dílčí vzdělávací cíle

- upevňuje a rozvíjí fyzickou i psychickou zdatnost
- získává dovednosti, které předcházejí čtení i psaní
- rozvíjí verbální i neverbální formy sdělení
- získává interaktivní a komunikativní dovednosti
- si osvojuje estetický vkus a cítění
- váží si a respektuje život ve všech jeho formách

Nabídka činností

- sezonní činnosti – zimní sporty, cvičení s básničkami
- sebeobslužné činnosti – úklid hraček
- činnosti směřující k prevenci při setkávání s cizími lidmi
- hry posilující paměť
- mimoslovní, pohybové a slovní dovednosti (s dětmi i dospělými)
- taneční hry, hudební pohádky, lidové písně a koledy
- malba (vodové a temperové barvy), dekorační malování, práce s voskem, vystřihování
- společný tematicky zaměřený výtvarný projekt
- sluchová analýza slov, grafické napodobování symbolů, písmen, tvarů a čísel
- aktivity a cvičení k rozvoji paměti (logické, obrazné, pojmové)
- určování počtu prvků, co do skupiny nepatří, kvantitativní uspořádání (pexeso, kvarteto, apod.)
- vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě
- Čert a Mikuláš ve školce
- Vánoční besídka

Na úrovni kompetencí:

- osvojuje si nejen spontánní, ale i vědomé učení
- upevňuje návyky dokončovat započatou práci
- řeší praktické úlohy a situace pomocí logického uvažování
- používá slova i gesta při dorozumívání
- umí se samostatně rozhodnout o svých činnostech
- dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
- se zajímá o učení a poznávání oceněním a uznáním
- řeší složitější úkoly s pomocí dospělého
- upevňuje komunikační obratnost s okolím
- vnímá aktuální dění

Slavnosti: Mikulášská, Vánoční zpívání s tvořením, jdeme se podívat na obecní Betlém, Karneval ledové království, Masopustní tancovačka.

Leden – Hvězdička a pejsek mají rádi zimu - osvojení dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí. Mám povědomí o záchranných systémech, o chování v případě nebezpečí, ohrožení zdraví, přivolání pomoci.

- „**Pejsek Alík chce pomoci zvířátkům v lese**“.

Cíl: Rozvoj řečových a jazykových dovedností, ovládnutí koordinace oka a ruky, získání pozitivního vztahu ke škole a k učení, části těla

- „**Jitřenky zimní radovánky a sporty**“ – poznáváme zimní radovánky a sporty.
- „**Pejsek Alík neví, jak se má v zimě oblékat?**“ Oblečení a základy první pomoci
- „**Ztratil jsem čepičku, jakou měla barvičku?**“ Barvy, povolání, včelař, trenér SK Vyžlovka

Dílčí vzdělávací cíle

- dodržuje zdravé životní návyky - uvědomuje si vlastní tělo
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.
- vzbuzování a podporování zájmu o učení a intelektuální činnosti
- chovat se odpovědně ve vztazích s druhými a chránit si osobní soukromí
- rozvíjení dovedností vyjadřuje a projevovat vztahy a postoje ke světu, životu, kultuře a umění
- učit se chápat, že lidská činnost může prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Nabídka činností

- pohybové schopnosti – silové, vytrvalostní, rychlostní, pohyblivostní, obratnostní a relaxační
- sebeobslužné činnosti – úklid po dokončení činnosti, hry, aktivity
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, směřující k prevenci úrazů, nemocí, ochraně zdraví, osobního bezpečí a zdravých životních návyků
- hry posilující orientaci na vlastním těle
- praktické dovednosti posilující ochranu soukromí a bezpečí
- praktické činnosti posilující mravní zásady
- dramatizace písní, hry na Orffovy nástroje, melodie a dynamika skladby, vyjádření písně pohybem
- obrys postavy, práce s tuží, tematická kresba, vyšívání obrázků, navlékání korálků
- práce s knihou, časopisy, obrazovým materiálem a encyklopediemi
- časová posloupnost činností v režimu dne
- řazení podle velikosti, vnímání času
- vycházky zaměřené na orientaci v obci

Na úrovni kompetencí:

- uplatňuje získanou zkušenost v běžných situacích
- zvládá řešit problémy, na které sám stačí
- osvojuje si návyky předcházející čtení a psaní
- uvědomuje si důsledky za své chování a jednání
- aktivně se zapojuje do dění kolem nás
- umí odhadnout své možnosti k dosažení daných úkolů
- zkouší postupovat cestou pokusů a omylů při řešení problémů
- osvojuje si praktické dovednosti při práci s literaturou
- chápe, že se má chovat opatrně při setkání s neznámými lidmi

- oceňuje práci a úsilí druhých

Únor –Pejsek Alík poznává svět - rozvíjení elementárních poznatků o čase, o světě, rodině a tradicích – Masopust. Posilování prosociálního chování. Učí se vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný.

- **Pejsek Alík jde na masopust** -
Cíl: Aktivně se podílet na společenských akcích, rozvoj tvořivosti a aktivity
- „**Podívej Alíku, co už umím**“ – diagnostika dětí
- „**Jaký je dnes den? Je ráno? Nebo večer? Co děláme celý den?** Dny v týdnu.
- „**Pejsek Alík odletěl za ledním medvědem**“

Dílčí vzdělávací cíle

- má základní dětskou představu o bezpečí a si osvojuje dovednosti důležité k podpoře zdravé a osobní pohody
- rozvíjí schopnosti a dovednosti pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- posiluje pozitivní city ve vztahu k sobě
- podílí se na životě ve společenství dětí, je jeho součástí a vnímá a přijímá základní hodnoty
- seznamuje se s jinými kulturami

Nabídka činností

- preventivní a nápravná cvičení, koordinace pohybů, základy jógy
- činnosti směřující k prevenci nezdravých návyků a závislostí
- hry podporující představivost, a fantazii, poznávací schopnosti a funkce
- námětové hry zaměřené na život v rodině
- tematické hry na poznávání společenských rolí v běžném životě
- poslech hudebních skladeb, rozvoj hudebního vnímání a vyjadřování, zpěv, rytmus a tempo
- ilustrační kreslení – prstové barvy, orientace na ploše (vyplnění celého prostoru), prostorové stavby, skládání z papíru
- komunikace ve skupině, společné rozhovory, vyprávění zážitků
- hry podporující postřeh a vnímání
- řazení podle množství, geometrické tvary, časoprostorové uspořádání
- tematicky zaměřené výlety a vycházky
- Karneval

Na úrovni kompetencí:

- zvládá klást otázky a nachází odpovědi
- umí ocenit pokroky u sebe i u druhých
- uvědomuje si, že se nemusíme bát udělat chybu
- pomáhá slabším, se učí ohleduplnosti, vnímá nespravedlnost
- uvědomuje si, že všichni lidé mají stejnou hodnotu a respektuje jejich odlišnosti
- zvládá se učit novému
- uplatňuje a nenásilně prosazuje vlastní nápady
- rozpoznává, že lidé se dorozumívají různými jazyky
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- podílí se na spoluvytváření pravidel společného soužití s vrstevníky

Činnosti vedoucí k naplňování cílů

Dramatizace pohádek, příběhů, příběhů s poučením, nácvik divadélka pro rodiče, Vánoční besídka, Vánoční trhy – výtvarné činnosti, Mikulášská besídka, zvyky, koledy, karneval, společné akce s rodiči, barevný den, pozorování života a práce lidí v obci, hry se sněhem, smyslové hry, pozorování počasí, cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační), manipulační činnosti.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, vědomě napodobit jednoduchý pohyb, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – s tužkami, barvami, papírem, nůžkami, modelací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji), zvládat sebeobsluhu, uplatňovat hygienické návyky.

Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, pojmenovat, vyjadřovat samostatně, vést rozhovor, domluvit se, porozumět slyšenému, formulovat otázky, učit se nová slova, reprodukovat písně a říkanky, sledovat a vyprávět příběh, popsat situaci, chápat vtip. **Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace** – přemýšlet, vést jednoduché úvahy, to také vyjádřit, odhalovat vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit. **Sebepojetí, city a vůle** – ve známých situacích ovládá své city a částečně i chování, vyjádří souhlas i nesouhlas, uvědomuje si své limity a možnosti.

Dítě a ten druhý – uplatňovat své indivi. potřeby, přání s ohledem na druhého, dodržovat dohodnutá pravidla. *Dítě a společnost* – spolupodílí se, zařadí se mezi vrstevníky, rozvíjí informace o naší kultuře. *Dítě a svět* – osvojili si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné.

Očekávané výstupy k podtématům:

- Vědět, že tradice s Mikulášem je pro děti radost a zábava
- Získat vztah k tradicím
- Uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům, k lidem kolem nás
- Najít v zimním období krásu přírody
- Získat pocit radostného očekávání ze vstupu do 1. třídy, získat zájem o učení

6.1.3. Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Významné dny: 11. 3. Evropský den mozku, 20. 3. Světový den divadla pro děti, 22. 3. Světový den vody, 28.3. Velikonoce, 1. 4. Mezinárodní den ptactva, 7. 4. Světový den zdraví, 22. 4. DEN ZEMĚ, 8.5. Dne matek, 15. 5. Mezinárodní den rodiny, 20. 5. Evropský den moře

Slavnosti: Den knihy, dramatizace pohádky pro rodiče, Vítání jara, pálení čarodějnic.

Záměrem tohoto bloku je, hledat inspiraci ve světě pohádek, které děti výborně motivují, účelem her a činností je vnímat všemi smysly, všimnout si změn a jevů v přírodě, odhalovat vzájemné souvislosti mezi nimi, rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách a vytvářet povědomí o vlivu člověka na zdraví okolního životního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (v rámci svých možností a schopností u dětí podporujeme)

- **Dítě a jeho tělo** – rozvoj hrubé motoriky, fyzické a psychické zdatnosti, rozvoj smyslů, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví -
- **Dítě a psychika** - *psychický rozvoj* – vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, zájmu o učení - *rozvoj komunikativních dovedností* – kultivace projevu – *předmatická příprava* (numerologické operace v oboru do 5) – *příprava na psaní* – grafomotorická cvičení, spojování) – *předčtenářská příprava* - jazykové hry – sluchová analýza), *centra aktivit u stolečku* – rozvoj a kultivace myšlení, fantazie, přechod od bezděčných forem funkcí k úmyslným – *city, vůle* – rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a prožívat i vyjádřit.
- **Dítě a ten druhý** – rozvoj kooperativních dovedností – spolupráce – vytváření prosociálních postojů.
- **Dítě a společnost** – rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností, rozvoj schopností projevat se autenticky, autonomně, prosociálně, aktivně a reagovat na změny ve společenství – seznamování s kulturou a uměním naší země – vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, polytechnické vzdělávání.
- **Dítě a svět** – rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Časové období: březen – duben - květen

Březen - Tématický celek: *Hvězdička Jitřenka s Červená Karkulka*

Tématický celek je inspirován pohádkou o Červené Karkulce, přičemž si děti upevňují další související činnosti vyplývající z textu. Děti se učí porozumět textu a samostatně se vyjadřovat. Pohádka děti dovede rovněž k uvědomění si být opatrný a obezřetný při styku s neznámými lidmi. Všimá si změn v přírodě, chová se ekologicky.

Další témata:

- „*O Červené Karkulce*“ - dramatizace, péče o zuby, hygiena, tělo, sebeobsluha.
- „*Do školky přišlo jaro*“ – počasí, změny v přírodě, klíčení rostlin, jarní květiny.
- „*Velikonoce*“ – svátky jara, roční doby, jaro a počasí, růst rostlin, pokusy, klíčení. jak kvetou jarní květiny, keře a stromy, práce na zahradě.
- „*Ekologie s Tondou obalem*“

Dílčí vzdělávací cíle

- zaměřuje se na zdravý životní styl a postoje
- se učí procvičovat citové vztahy a city plně prožívat
- získává dovednosti na podporu kooperativních dovedností
- rozvíjí estetické cítění
- má základní povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí a jeho proměnách
- má základní dětskou představu o ekologii

Nabídka činností

- zdravotně zaměřená cvičení – protahovací, vyrovnávací, uvolňovací, dechová
- činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách a pohybových činnostech
- hry pro rozvoj pozornosti a soustředění
- ekohry

- hry a činnosti zaměřené na spolupráci ve dvojicích a skupinách
- hry s říkačkami, muzikoterapie, taneční hry s písničkami, prostorové útvary a změny
- tematická malba, obrys tvarů, malba na textil, vosková technika, stříhání a lepení
- společný tematicky zaměřený výtvarný projekt
- souvislý slovní projev – vypravování, rozhovory, dialogy
- hry – všech pět pohromadě (zrak, sluch, hmat, čich, chuť), pantomima, scénky na slovní podněty
- číselná řada, číslice, číselné operace, piktogramy
- vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě

Na úrovni kompetencí:

- pozoruje, objevuje, zkoumá a všímá si přírody, prostředí a jevů, které nás obklopují
- využívá svých zkušeností, fantazie a představivosti
- spontánně nachází řešení problémů
- rozumí slyšenému a slovně reaguje
- spolupracuje a domlouvá se při společných činnostech
- organizuje a třídí svoje činnosti a hry
- všímá si souvislostí a uplatňuje je v činnostech
- získává elementární matematické souvislosti
- má schopnost respektovat druhé
- chová se zodpovědně a podílí se na zdravém a bezpečném prostředí

Duben: Tematický celek: *Za skřítkem Rákosníčkem* - Si osvojuje jednoduché poznatky ze života živočichů, posilování vztahu dětí ke všem živým tvorům. Seznamování se s existencí jiných kultur.

- *Hvězdička Jitřenka poznává živou přírodu u rybníka*
- *Pejsek Alík hledá svou maminku* – domácí, lesní a zvířata, co žijí na poli a některá jejich mláďata.
- „*Slet čarodějů a čarodějníc*“ - povídání osvětě

Dílčí vzdělávací cíle

- procvičování fyzické i psychické dovednosti
- osvojování si základů pro práci s informacemi
- dbát na osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvíjení multikulturní povědomí
- seznamování se s jinými kulturami

Nabídka činností

- cvičení ve dvojicích, skupinách, kruhu, základy turistiky, cvičení rovnováhy
- příležitosti směřující k ochraně osobního bezpečí – jak se chránit
- hry pro rozvoj tvořivého myšlení, jednoduché myšlenkové operace
- stolní a společenské hry
- společné hry a činnosti zaměřené na multikulturní výchovu
- zvířátka v písničkách, jednoduchý doprovod na lehkoovladatelné nástroje, dramatizace písní, dynamika a nálada skladby
- malba prstovými barvami, kresba – napodobování předlohy, modelování, razítkování

- sledování kulturních představení, práce s odbornou literaturou
- hry zaměřené k poznávání zvuků
- hry a aktivity podporující rozvoj zrakové a sluchové paměti
- přiřazování, tvorba dvojic, základní matematické pojmy
- vycházky a výlety spojené s pozorováním živé přírody
- Rej čarodějů a čarodějnic
- Den Země

Na úrovni kompetencí:

- chápe, že se můžeme mnohému naučit
- prožívá s radostí samostatně zvládnuté činnosti a úkoly
- zvládá situace na základě opakování a vlastních zkušeností
- využívá informativní a komunikativní prostředky v praxi
- si dokáže vytvořit svůj názor a umí ho vyjádřit
- posiluje smysl pro povinnost ve hře, při činnostech a úkolech
- má základní dětskou představu o práci s informační technikou
- rozlišuje řešení vedoucí k cíli
- rozpoznává nevhodné chování
- spolupodílí se na vytváření estetického prostředí

Květen – Tematický celek: *Hvězdička poznává pohádku O třech prasátkách* - Má povědomí o významu životního prostředí. Vnímá, že svět je rozmanitý a pozoruhodný. Má základní dětskou představu o sounáležitosti s okolním světem a že existujeme ve vesmíru

- *Hvězdička Jitřenka poznává dopravní značky*
- *Jitřenko, co je to domov?*
- *Vesmír – letíme za Jitřenkou.*

Dílčí vzdělávací cíle

- zdokonaluje své pohybové schopnosti a dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- posiluje komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- utváří si elementární poznatky o znakových systémech
- procvičuje kooperativní dovednosti
- si osvojuje základní poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije, vytváří si pozitivní vztahu k němu
- vnímá sounáležitost se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Nabídka činností

- cvičení s náčiním (míče, tyče, šátky, švihadla, obruče, stuhy, noviny apod.), cvičení na náradí, základy gymnastiky
- jednoduché pracovní činnosti – úprava prostředí ve třídě
- hry a činnosti směřující k ochraně zdraví
- hry na vnímání a ovládání vlastního těla, nácvik napětí a uvolnění

- prohlížení encyklopedií, poslech bájí, pověstí, příběhů a reprodukce získaných informací
- hry s netradičními nástroji, taneční projev – fantazie, společný zpěv, melodie a tón
- práce se šablonou, zapouštění barev, vykrajování a provlékání, kašírování
- společný tematicky zaměřený výtvarný projekt
- dechová a artikulační cvičení – přednes, recitace, dramatizace
- pozorování blízkého prostředí a života v něm, přírodních a kulturních objektů – diskuse
- hry posilující dětskou představivost a fantazii
- porovnávání umístění objektů a vzdáleností, značky a symboly
- aktivity seznamující s jedinečností naší vlasti
- vycházky zaměřené na poznávání ekosystémů
- Den matek
- Týden pokusů

Na úrovni kompetencí:

- dokáže vyvíjet úsilí a soustředěnost na konkrétní činnosti a úkoly
- má aktivní zájem o řešení problémů
- komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- klade důraz na gramaticky správnou řeč
- vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu
- má základní dětskou představu o lidských hodnotách
- využívá získaných poznatků v praktických situacích
- používá rozdílné možnosti při řešení problémů
- chápe, že lidé jsou rozdílní a je k nim tolerantní
- dokáže jít za vlastním cílem

Nabídka dalších činností vedoucí k naplňování cílů

Pozorování změn v přírodě, v okolí, práce lidí, manipulační činnosti, výtvarné a pracovní činnosti, vytváření z přírodnin, hra v lese, námětové hry na dílnu, na obchod, vážení, počítání, třídění, příprava ovocných talířů, výroba dáreků ke dni matek, klíčení semen, smyslové hry, rozhovory o pozorování, práce s encyklopediemi, výlety do okolní přírody, sběr odpadků, třídění odpadků, koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – rozlišovat pomocí smyslů, pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.

Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, pojmenovat, vyjadřovat samostatně, vést rozhovor, domluvit se, porozumět slyšenému, formulovat otázky, učit se nová slova, reprodukovat písně a říkanky, sledovat a vyprávět příběh, popsat situaci, chápat vtip. **Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace** – dozvídat se nové věci, postupovat podle pokynů, chápat základní číselné a matematické pojmy, prostorové pojmy, časové pojmy, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit. **Sebepojetí, city a vůle** – prožívá city, zorganizuje hru, respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, prožívá radost ze zvládnutého a poznaného. *Dítě a ten druhý* – spolupracují s ostatními, respektují potřeby jiného, vnímají, co si druhý přeje. *Dítě a společnost* – začlenění do třídy, domluví se na společném řešení. *Dítě a*

svět – reagují adekvátně na změny, vnímají, že svět má svůj řád, všímá si změn., má povědomí o ochraně přírody, o životním prostředí.

Očekávané výstupy k podtématům:

- Získat touhu po čtení, po vlastní knížce, umět s knihou zacházet, poznat, že knížka je zdrojem informací
- Získat vztah k přírodě, učit se chránit přírodu kolem nás
- Vědět, co rostlina potřebuje k životu a jak o ni pečujeme
- Vědět, že zvířata potřebují naši péči a lásku
- Seznámit se s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty
- Vědět, že činnosti člověka mohou ovlivnit život zvířat i vzhled přírody kolem nás
- Získat vztah k domovu, ke svému bydlišti, k naší zemi
- Poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny
- Vědět, že rodina chrání naše osobní soukromí i bezpečí
- Prožívat radostně sváteční události – Den matek,
- Získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti
- Získat povědomí o existenci národů a kultur různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru

6.1.4. TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY

Významné dny: 1.6. DEN DĚTÍ – slavnost pro děti a rodiče.

Slavnosti: Den dětí, zahradní slavnost

Časové období – *červen - srpen*

Dílčí vzdělávací cíle (v rámci svých možností a schopností u dětí podporujeme)

- **Dítě a jeho tělo** – rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému – péče o tělo – osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů životního stylu.
- **Dítě a psychika** - *psychický rozvoj* – vytváření základů pro práci s informacemi, vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání, *rozvoj komunikativních dovedností* - rozvoj slovní zásoby, osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní – *předmatematická příprava* (číselná řada do 10) – *rozvoj grafomotoriky* – opis svého jména – *předčtenářská příprava* – *jazykové hry, sluchová analýza*), *centra aktivit u stolečku* – získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci – *city, vůle* – rozvoj mravního, estetického vnímání, cítění a prožívání, řídit své chování, záměrně řídit své chování.
- **Dítě a ten druhý** – dětem vštípit ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- **Dítě a společnost** – rozvoj estetického cítění a vkusu – vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- **Dítě a svět** – poznávání jiných kultur – osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Červen: Tématické celky – *Jitřenka se těší na prázdniny* - Opakujeme, získává vztah k přírodě a ke zvířatům, váží si významu práce, osvojuje si praktické zkušenosti.

- *Hvězdička Jitřenka zaletěla se podívat do ZOO.*

- *Cestujeme po naší planetě* – barevný svět dětí aneb každý jsme jiný, učíme se olympijskou myšlenku, poznáváme světadíly, národnosti.
- *Vítáme léto*
- *Loučíme se s mateřskou školou* – hurá na prázdniny.

Dílčí vzdělávací cíle

- si osvojuje praktické dovednosti přiměřené věku
- rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- posiluje prosociální chování
- vytváří si povědomí o mezilidských vztazích
- má základní představu o přírodním, kulturním i technickém prostředí

Nabídka činností

- nácvik obratnosti, míčové hry, překážky, atletické hříčky
- jednoduché pracovní činnosti – úprava venkovního prostředí
- společné konstruktivní stavby
- vytváření zdravých životních návyků
- hry podporující komunikační schopnosti a sebevyjádření
- hry a situace, při nichž se děti učí respektovat druhé (komunikační kruh apod.)
- poslech hudebních skladeb, rozvoj hudebních dovedností, intonace, dynamika
- experimenty s barvami, vybarvování, navlékání, stříhání a lepení
- rozvoj slovní zásoby, ovládání tempa a intonace řeči
- řečové a rytmické hry, slovní hádanky, vyřizování vzkazů
- praktické dovednosti s didaktickými pomůckami
- praktické využívání předmětů a pomůcek
- řešení úloh (stolní a společenské hry)
- vycházky zaměřené na orientaci v obci, návštěva kulturních akcí, pěstitelské činnosti
- Loučení s budoucími školáky
- Den dětí
- Zahradní slavnost

Na úrovni kompetencí:

- orientuje se v denním řádu a prostředí
- všímá si dění kolem nás
- si zpřesňuje početní představy – užívá číselné a matematické pojmy
- vede smysluplný dialog, používá slovní zásobu
- dokáže se prosadit, ale i podřídit ve skupině
- snaží se rozpoznávat své silné a slabé stránky
- snaží se dopracovat k výsledku započaté činnosti
- se učí posilovat vědomí, že svou aktivitou může ovlivnit situaci
- dokáže odmítnout nepatřičné chování a nepříjemnou komunikaci
- přijímá odpovědnost za svá rozhodnutí

Červenec – indiánské léto

Srpen – hrajeme si na piráty

Další nabídka činnosti vedoucí k naplňování cílů

Ekologické projekty, péče o školní zahrádku, péče o okolí školky, výlety do lesa, pozorování počasí a okolního světa, výlety do okolních vesnic, společné akce s rodiči,

výtvarné, hudební, pohybové ztvárnění zážitků, představ, poznávání jiných kultur, hry podněcující fantazii, dopravní hry, konstruování, řešení problémů, hledání cest, vyprávění zážitků z cest a dovolených.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem), zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, výtvarnými pomůckami.

Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, pojmenovat, vyjadřovat samostatně, vést rozhovor, domluvit se, porozumět slyšenému, formulovat otázky, učit se nová slova, reprodukovat písně a říkanky, sledovat a vyprávět příběh, popsat situaci, chápat vtip. **Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace** – řešit problémy, nalézat řešení, vyjadřovat svou představitost, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit. **Sebepojetí, city a vůle** – dítě je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, těší se z hezkých zážitků. *Dítě a ten druhý* – brání se projevům násilí jiného dítěte. *Dítě a společnost* – zachází šetrně s hračkami, pomůckami, dodržuje pravidla her, vnímá kulturu, umělecké předměty. *Dítě a svět* – má povědomí o kulturách na planetě Zemi.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Vychází z Vyhláška č. 15/2005 Sb. a z dalších předpisů (RVP PV), kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, se stává dvouletým milníkem v procesu autoevaluace.

Plán kontrolní a hospitační činnosti

Analýza předchozího stavu

Plánované záměry

- *v oblasti výchovy a vzdělávání*

Využívat nové poznatky v praxi, uplatňovat nové metody a formy práce. Neustále nové vyhledávat. Do výchovné a vzdělávací činnosti vložit více prožitkového učení, činnostního učení, názorné praktické činnosti, experimentování a pokusů. Vycházet z programů Začít spolu a inspirovat se pedagogikou Marie Montessori. Nabídnou dětem pestré činnosti a dostatek pohybových aktivit, ale i možnost spontánních činností. Aktualizovat ŠVP a přispět k jejich úspěšné realizaci (minimálně 1x ročně).

Při kontrolní a hospitační činnosti zjistit nedostatky ve výchovném procesu, a na základě tohoto zjištění zajistit jejich nápravu.

- *v oblasti materiálního zabezpečení*

Doplnit třídy hračkami a didaktickými pomůckami dle potřeby. Využívat prostory zahrady.

- *v oblasti propagace*

Vydat propagační leták mateřské školy, vizitky, doplňovat [www.stranky](http://www.stranky.cz).

- *v oblasti personální*

Podporovat vysokoškolské studium učitelek, podporovat další sebevzdělávání učitelek samostudiem. Aplikovat získané vědomosti v praxi, o novinkách informovat ostatní personál. Upevňovat přátelské vztahy a pohodové prostředí na půdě mateřské školy. Zlepšit spolupráci a zajistit výměnu zkušeností mezi učitelkami.

Hospitační a kontrolní činnost

Ředitelka bude průběžně kontrolovat prostředí mateřské školy a výsledky bude projednávat na pedagogických poradách.

Hospitační činnost bude ředitelka provádět dle aktuální potřeby při nejrůznějších aktivitách, minimálně jednou za tři měsíce. Výsledek bude zaznamenán a projednán s dotyčnou učitelkou. Nedostatky budou přehodnoceny a napraveny.

Na spokojenost s provozem školy budou při náhodných setkáních i plánovaných schůzkách dotazováni i rodiče dětí. Všechny zjištěné skutečnosti budou sloužit jako zpětná vazba pro zlepšení práce celé mateřské školy.

Plán kontrol

Kontrolní činnosti ředitelky mateřské školy lze dělit

Z hlediska rozsahu:

- úplnou (komplexní) kontrolu
- částečnou
- namátkovou
- tématickou
- orientační

Z hlediska času:

- předběžnou
- průběžnou
- následnou

Kontrola:

září

- připravenosti na zahájení školního roku
- lékárníčky
- stravování dětí
- dokumentace dětí a zplnomocnění k odvádění dítěte
- kontrola organizace – třídy i pedagog.pracovníků

říjen

- zájmových kroužků
- docházky a třídní knihy
- hospitace ve třídě
- měsíční plány
- organizace výchovné práce v průběhu dne
- dodržování režimu dne – pobyt venku
- kontrola čistoty celého zařízení
- kontrola čerpání rozpočtu (dělá zřizovatel)

listopad

- používání ochranných pracovních prostředků
- komunikace pracovníků s rodiči a s dětmi
- dodržování pitného režimu dětí
- výzdoba školy
- vedení dokumentace
- kontrola kroužků odpoledních

- kontrola předepsané teploty jídel ve výdejnách

prosinec

- výzdoby tříd a chodeb
- hygienických zásad dětí
- příprav akcí v souvislosti s Vánoce
- úklidu přístupových cest (od sněhu) - bezpečnost

leden

- pololetní evaluace – na ped. radě
- autoevaluace – na ped. radě
- třídní dokumentace
- čerpání rozpočtu (provádí zřizovatel)
- školní dokumentace, aktuálnost údajů
- diagnostika dětí

únor

- školní dokumentace
- dodržování bezpečnostních předpisů
- třídní plány
- kontrola předepsané teploty ve výdejně
- čerpání rozpočtu (provádí zřizovatel)
- diagnostika – probráno na ped. radě
- dodržování hygienických předpisů
- hospitace
- autoevaluace učitelek

březen

- využití pomůcek při výchovně vzdělávací práci
- práce s dětmi, dodržování pitného režimu
- práce učitelek při vzdělávacích aktivitách
- dodržování režimu dne
- hospitace

duben

- naplňování koncepce
- pestrost pohybových aktivit
- komunikace s dětmi a rodiči – jejich spokojenost zjišťována rozhovorem

květen

- plánování dovolených a uzavření mateřské školy
- plánování akcí – divadlo, spaní ve škole, čarodějnice...

červen

- plánování zajištění prázdninového provozu
- ukončení školní docházky dětí odcházejících do ZŠ
- kontrola čerpání rozpočtu (provádí zřizovatel)
- kontrola úrovně vědomostí a dovedností dětí – diagnostika únor až červen
- odevzdání autoevaluace učitelek
- ŠVP – nápady, změny, chyby – úpravy.

červenec a srpen

- plán uzavření mateřské školy
- kontrola placení úhrad za vzdělávání
- příprava na nový školní rok
- evaluace školního roku
- úprava ŠVP na další školní rok

Auto evaluace školy – vlastní hodnocení školy

Proč děláme sebehodnocení:

- důležitý proces, který nám umožňuje reflektovat svoji práci, a tedy si lépe stanovovat vlastní cíle a volit prostředky k jejich naplnění,
- slouží k poskytování zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanové strategické záměry a cíle,
- potřebujeme zpětnou vazbu o úrovni vědomostí a dovedností dětí, ale také o celkových podmínkách, za kterých vzdělávání probíhá.

Evaluace na úrovni školy

Hodnocení mateřské školy za školní rok
Hospitace pedagogických pracovníků
Kontrola práce personálu
Hodnocení ŠVP a MVP, porovnání s RVP
Hodnocení pedagogů na základě autoevaluace
Hodnocení spolupráce ZŠ a MŠ

OBLASTI EVALUACE

Ředitel hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí také jako ostatní učitelé individuální pokroky jednotlivých dětí, kontroluje a hodnotí práci učitelů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy. Závěrečné hodnocení a evaluace mateřské školy jsou většinou na poradě s zřizovatelem.

Pedagogická oblast

Činnosti realizované v tematickém celku učitel hodnotí jak z hlediska souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, tak i školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, z pohledu přínosu pro děti, což je nejdůležitějším aspektem a podkladem pro jeho další práci.

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV.

Hlavní otázky pedagogické evaluace:

- a) co děti nejvíc zaujalo
- b) co se děti naučily
- c) co se povedlo, co ne a proč
- d) závěry pro další činnost

ŠVP PV jako celek bude 1x ročně hodnocen na pedagogické poradě, provozní část na poradě provozní.

CO	JAK	KDY	KDO
Soulad ŠVP a MVP volba témat, metod, prostředků, akce školy a koordinace s akcemi třídy zapojení rodičů do činností ve třídě	záznam do TK, MVP konzultace učitelů v případě potřeby záznam do portfolia dítěte v případě potřeby konzultace s rodiči	Za 3 měsíce	ředitel učitel
Soulad MVP - ŠVP – RVP PV hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce	pedagogické a operativní porady portfolia dětí hospitační záznamy konzultace dotazníky hodnocení školy	1x ročně	ředitel učitel
Integrované bloky zájem dětí a aktivní spolutvoření obsahu, přínos pro rozvoj skupiny, reakce dětí, spolupráce, posun vztahů a prožívání, rozvoj her, samostatnost dětí, přínos jednotlivcům	záznam do MVP konzultace učitelů operativní porady v případě potřeby záznam do portfolia dítěte v případě potřeby konzultace s rodiči	Na konci bloku	učitelky
Záznamy o rozvoji dítěte u každého dítěte posuny ve vývoji = vyhodnotit zápisy z pozorování, uspořádat portfolio, stanovit další postup	konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny konzultace učitelů konzultace s rodiči pedagogické porady	2x ročně nebo dle potřeby	ředitel učitel

Průběh vzdělávání

Evaluace bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP PV.

CO	JAK	KDY	KDO
Uplatněné metody, postupy, formy práce - vzdělávací proces zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP	konzultace pedagogů pedagogické porady hospitace dotazníky	1x ročně	ředitel učitel
Osobní rozvoj pedagogů uplatnění nových poznatků ze	semináře školení		ředitel učitel

vzdělávání ve vlastní práci, rozvoj odborných znalostí a dovedností	samostudium odborná literatura	průběžně	
---	-----------------------------------	----------	--

Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

CO	JAK	KDY	KDO
Personální podmínky normativní počty zaměstnanců, kvalifikovanost, absence, aktivita kvalita výkonu práce všech pracovníků MŠ DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů autoevaluace	dotazníky vzdělávání pedagogických i provozních pracovníků kontrolní činnost hospitace pedagogické, operativní a provozní porady	průběžně	všichni zaměstnanci
Materiální podmínky budova, prostory pro děti, soulad s předpisy KHS využití školní zahrady, vybavenost didaktickými pomůckami ŠV – vybavení, soulad s legislativou	při BOZP	1x ročně	všichni zaměstnanci zástupkyně ředitel
Ekonomické podmínky sledování mzdových a provozních výdajů čerpání rozpočtu, stavy účtů,... opravy, mobiliář, nákup a obnova vybavení	P1-04 výkaz zisku a ztráty	měsíčně 4x ročně 4x ročně	účetní ředitel dle stanovených kompetencí
Organizační podmínky Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP	hospitace monitoring kontrolní činnost dotazníky záznamy z porad	průběžně dle potřeby	všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti
Psychohygienické podmínky adaptace dětí respektování individuálních potřeb dětí	pozorování rozhovory	dle plánu	učitel

Spolupráce s rodiči

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP

CO	JAK	KDY	KDO
Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP	dotazníky rozhovory s rodiči spoluúčast rodičů na akcích	průběžně	ředitel učitel rodiče

Závěr

- **Co chceme zachovat**
- třídu
- pracovní dobu
- atmosféru a spokojenost dětí
- kolegyně
- atmosféru ve škole

Co chceme zlepšit v příštím školním roce

- kvalifikované pracovníky a studující
- více logopedie
- diferenciaci
- ranní cvičení, jarní výchovu - básničky
- individuální přístup
- logopedii, říkanky, motivaci
- více polytech. výchovy

Poskytnout k dispozici dětem netradiční aktivity ve všech vzdělávacích oblastech.

Sbírat materiály k vlastnímu hodnocení školy.

Vybavit zahradu novými prvky a zkrášlit keře a stromy.

Více se zaměřit na projekty pro děti.

Vnější evaluace

- Aktivní spolupráce a názory rodičů – 1x ročně a podle potřeby
- ústní připomínky rodičů – e-maily
- písemné dotazníky – 1x ročně
- Pedagogicko psychologická poradna
- Česká školní inspekce
- Hygienická stanice

Provozní porady

- řešení provozních záležitostí s panem Hellerem, vždy, kdy je potřeba.

Vypracovala: Jana Pelikánová, ředitelka školy

Poznámka

ŠVP je veřejný dokument. Rodiče k němu mají přístup na nástěnkách školky. Tento dokument se neustále vyvíjí s postupným získáváním nových zkušeností a poznatků a v budoucnu se počítá s jeho přepracováním.

8. Zdroje

RVP PV

Barevné kamínky - Přikrylová Milada Plus s.r.o

Šimonovy pracovní listy – Eva Štanclová, Renata Francíková

Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole – Miluše Havlínová, Eliška Vencálová, Jana Havlová, Ivana Lacinová, Nina Petrasová, Ludmila Šprachtová a kol.

Začít spolu – Juliana Gajdošová, Lenka Dujková a kol.

Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy – Zuzana Bečvářová

Předškolní primární pedagogika – Zuzana Kolláriková

Vzdělávání v mateřské škole – Eva Svobodová

Metodický portál rvp

Informatorium

Poradce ředitele mateřské školy

Jiřina Bednářová

Kafometík - infra

Pražská pedagogicko-psychologická poradna s.r.o.

Diagnostika předškoláka

Školní zralost

Logopedická literatura

www.dětskéstránky.cz

www.malujemeabecedu.cz

www.jdemedoškoly.cz

www.logopedieonline.cz

www.bystréděti.cz

9. Slovníček použitých výrazů

RVP PV	rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
ŠVP PV	školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MVP	měsíční vzdělávací program
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PLPP	plán ped. Psych. podpory
SPC	speciálně pedagogické centrum
IVP	individuální vzdělávací plán
PLPP	plán pedagogické podpory
analýza	myšlenkový postup, rozbor
diferencovat	stanovovat, zjišťovat odlišnost
elementy	prvky
erudice	znalost, zkušenost, schopnost
evaluace	hodnocení
frontální	obrácený čelem k někomu nebo něčemu
fylogenetická	vývojová
interaktivní	umožňující vzájemnou komunikaci
klíčové kompetence	soubor dovedností, schopností, postojů a hodnot dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
komplexní	celkový, všestranný
kooperativní	spolupracující
koordinace	vedení do vzájemného souladu
portfolio	osobní dokumentace prací a úkolů
potencialita	možný, uskutečnitelný
primární pedagogika	prvotní vzdělávání
psychohygiena	duševní hygiena
reviduje	kontroluje
sociometrie	metody a techniky zkoumání vztahů ve skupinách